

Председателя на научното жури
определено със Заповед No 2293/13.12.2011
на Изп.Директор на СБАЛО-ЕАД – София

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. д-р Елена Николова Пиперкова, дмн
Началник клиника по „Нуклеарна медицина” СБАЛО-София

Относно: Конкурс за „Доцент” по научната специалност „онкология” с шифър 03.01.46, в област 7 „Здравеопазване и спорт” и професионално направление 7.1 „Медицина”, за нуждите на Клиниката по онкогинекология на СБАЛО-ЕАД-София, обявен в ДВ, бр. 67/30.08.2011 и на сайта на СБАЛО-ЕАД на 08.08.2011 (<http://www.sbaloncology.bg>), на основание Правилника на СБАЛО за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, с единствен кандидат д-р Петя Георгиева Костова, д.м.

Уважаеми членове на научното жури, уважаеми колеги,

Д-р Петя Георгиева Костова е родена на 15.11.1959 в Оряхово. Завършила е медицина в Медицински университет – София през 1983. През 1989 придобива специалност по Акушерство и гинекология, през 1991 – специалност по „Социална медицина”, а през 1997 година – специалност „Онкология”.

През 2002 година защитава дисертационен труд „Организация, качествен контрол и ефективност на цервикалния скрининг в България” и придобива научната и образователна степен „Доктор”.

Д-р Костова започва професионалния си път като ординатор с клинична и поликлинична практика и след успешен конкурс през 1987 година е назначена за научен сътрудник в Клиниката по онкогинекология на Националния онкологичен център и към момента е главен асистент в същата клиника на СБАЛО-ЕАД, София.

Наред с пряката си ежедневна клинична работа за лечение на болни с онкогинекологични заболявания, Д-р Костова непрекъснато повишава своята квалификация, както в страната, така и в чужбина, на различни квалификационни курсове и научни конференции по линия на Европейското училище по онкология (ESO), Европейската асоциация за цервикален рак (ЕССА), Световната здравна организация (WHO), както и редица други международни организации в областта на организацията на онкологичната помощ в европейски и световен мащаб, предимно по превенцията на рака на шийката на матката.

Член е на 3 български научни дружества (Българското дружество по АГ, Българската национална асоциация по онкология и Българската асоциация по

онкологична гинекология) и на 4 международни асоциации в областта на онкогинекологията (IGCS, BUON, ECCA, NACCG).

Д-р Костова е рецензент на специализираното медицинско списание *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica*.

Има участия като член на организационен комитет и секретар на заседания на научни форуми у нас.

Тя е член на Местната комисия по етика за клинични изпитвания на СБАЛО, София.

В настоящия конкурс д-р Костова представя 149 публикации и научни съобщения в конгреси и конференции за периода 1987-2011 години. От тях един дисертационен труд за научната и образователна степен „Доктор”, 23 труда са свързани с темата на дисертационния труд и вече са рецензирани за научната и образователна степен „Доктор”: 7 статии и 16 научни съобщения на научни форуми – 10 у нас и 6 в чужбина.

Извън темата на докторската си дисертация, д-р Костова представя общо 125 заглавия, подлежащи на рецензиране и становище: 69 статии – 55 в български и 14 в чуждестранни престижни научни списания, 13 участия в монографии, ръководства и учебни помагала, 43 научни съобщения на 26 конгреси и конференции – 10 национални, 8 – национални с международно участие и 8 в чужбина.

Д-р Костова е самостоятелен автор в 10, първи автор в 45, втори в 40 и член на научните колективи в 43 научни публикации и съобщения, което ни демонстрира водещата ѝ роля и приноси в научно-изследователската дейност, лидерство и задълбоченост, новаторство и аналитичност.

Особен научен авторитет имат нейните научни трудове в международни списания като *Balkan J Clin Laboratory*, *Scripta periodica*, *Journal of BUON*, *Cytopathology*, *Int J of Gyn Cancer* и *Reproduction*. Значимостта на научната продукция на д-р Костова ясно личи от общ импакт фактор 123,435: Импакт фактор от 7 статии – 8,651, ИФ от публикувани научни съобщения във водещи научни списания от участие в научни форуми – 9,409, ИФ от цитирания – 105,375. Научните приноси на д-р Костова са цитирани в 37 български статии и монографии, както и в 55 чуждестранни научни публикации (кандидатката представя пълен списък с цитираните свои статии и къде е цитирана, както и подробна справка за изчисления ИФ).

Представените данни за h-index на база данни SCOPUS е 3, на WEB of Knowledge е 4, при среден брой годишни цитирания от 3.73.

Научните интереси на д-р Петя Костова са в областта на: профилактиката и ранната диагностика на предрака и рака на репродуктивните органи на жената, комплексното лечение на преканцерозите и раковите заболявания на женските гениталии, амбулаторната и общата хирургия в гинекологията и онкологията. Тя е водещ специалист в борбата за изграждане на скринингова програма при рака на маточната шийка у нас и е с изявен международен авторитет. Приносите на Д-р Костова могат да бъдат групирани в три основни направления:

I. Оригинални приноси:

1. За пръв път в нашата страна е анализирана организацията, структурата и ефективността на цервикалния скрининг в България за периода 1970-1996 г.

2. Извършен е цялостен епидемиологичен анализ на рака на маточната шийка за периода 1970-2002 г, при което се установява трайна тенденция за влошаване в количествено и качествено отношение на основните епидемиологични показатели.

Извършено е прогнозиране на тези показатели за периода 1997 до 2010 г., анализ на 5-годишната преживяемост на пациентки с РМШ, като се обосновава необходимостта от мерки за превенция на това заболяване.

3. Разработени са теоретичните основи за нов модел на онкопрофилактична цервикална скринингова програма.

4. За пръв път у нас е създаден набор от стандарти за работата на цитологичните лаборатории, като са проучени възможностите на вътрешния качествен контрол, посредством пълен, бърз рескрининг и собствен модел на тест за сравнимост на резултатите.

5. Оригинален характер има и въведения тест за квалификация при външния качествен контрол на цитологичните лаборатории.

6. Изследвана е причинно-следствена връзка между HPV инфекцията и предрака и рака на маточната шийка, като се обсъжда значението на скрининга, различните диагностични методи и възможностите на профилактичните и терапевтични ваксини.

7. Обсъждат се съвременни схващания за промените във физиологията на жената при разширените онкологични операции от хирургичен и реанимационен аспект.

8. Разработена е оригинална хипотеза (на база на лабораторни проучвания) за ролята на откритите ендометриални стромални стволови клетки от мезенхимен произход, че те са в основата на месечното възстановяване и реконструкция на маточната лигавица.

II. Научно-приложни приноси:

1. Създадена е съвременна стратегия за контрол на злокачествените заболявания в България, като е изготвен проект за нова Национална цервикална скринингова програма. в съответствие с препоръките на страните от ЕС.

2. Разработени са практически и методични указания за диагностика и лечение на предраковите изменения на маточната шийка, които са основа за обучение на няколко поколения колпоскописти.

3. Разработени са методични указания за профилактика, диагностика, лечение и проследяване на жени с неопластични заболявания на репродуктивните органи, които са необходими за добра клинична практика.

III. Потвърдителни приноси:

1. За пръв път у нас са проучени възможностите на новата цитологична терминологична класификация-Bethesda 1989/2001. Същата е приета, като основа на медицинския стандарт по Клинична патология и цитопатология. Д.В. бр.18/2002, стр.17.

2. За пръв път у нас са проучени и въведени в клиничната практика новата колпоскопска терминология Барселона – 2002.

3. Потвърдена е диагностичната стойност на колпоскопския индекс на Reid.

4. Обсъждат се възможностите на електроексцизионна конизация на маточната шийка (LEEP® – система), като е сравнена с класическата хирургична техника и са анализирани индикациите, усложненията и областите за нейното приложение.

5. За пръв път у нас е проучена диагностичната стойност на РНК базиран HPV тест-Nuclisens–easy QTN-HPV, като прогностичен фактор при диагнозата и лечението на предраковите изменения на маточната шийка.

6. Оценени са възможностите на различни диагностични техники и тяхното значение за онкологичната и гинекологичната практика.

7. Представени са лечебни резултати и клинични казуси от онкологичната и гинекологичната практика.

8. Проучени са нови възможности за приложение на микронизирания прогестерон (Utrogestan).

9. Изследвани са предимствата и ефикасността на първия трансдермален контрацептив EVRA и орална монофазна комбинация CG 5025 за лечение на акне (Кл. проучване № 1, 2)

За международния авторитет на д-р Костова, говори участието и в престижни международни проекти като EUROCHIP II и EUROCHIP—III.

- 2007-2009 - EUROCHIP II (European Cancer Health Indicator Project-II) European Commission, Directorate C, Public Health and Risk Assessment Health & Consumer Protection Directorate general, GRANT AGREEMENT-n° 2003115
- 2009 - European Commission Directorate C Public Health and Risk Assessment Health & Consumer Protection Directorate general GRANT AGREEMENT n° 2007121 EUROCHIP—III European Cancer Health Indicator Project-II Common Action

Д-р Петя Костова работи всеотдайно за повишаване здравната култура на жените у нас и за борбата за ранната диагностика на онкогинекологичните заболявания за подобряване на тяхната прогноза. През 2009-2010 тя участвува в проект “СПРИ И СЕ ПРЕГЛЕДАЙ” BG051PO001-5.3.02-001-C0001 „Национална кампания за ранна диагностика на онкологични заболявания”.

Учебно-преподавателска дейност:

Учебно-преподавателската дейност на д-р Костова е свързана със специфичните задачи на СБАЛ по Онкология, като от 2007 г. тя е член на комисията по научна и учебна дейност.

Преподавателската ѝ дейност е свързана с участието ѝ в практическото обучение на лекари от специализираните курсове по СДО на болницата.

Била е лектор в основния курс за специалност по „Онкология” и в тематичен курс за специалисти по здравни грижи „Диагностика и комплексно лечение в онкологичната практика”.

Има участия в написването на 13 монографии, със стойност на учебни помагала за лекари от СДО и млади специалисти по акушерство и гинекология, онкология и цитопатология.

Автор е на 6 научно-популярни публикации (в „Quo vadis” и в 24 часа”) и здравно-просветни материала за фондация „Борба с рака”.

Д-р Костова има яснота и актуалност при изнасяне на своите лекции. Тя е канена за гост-лектор на 7 форума - на Българската асоциация по онкогинекология, European School of Oncology, EUROCHIP meetings, 1st European Course of Colposcopy, workshop of WHO regional Office for Europe.

В професионален аспект впечатлява нейното участие, като гост-лектор на I European course of colposcopy. Krakow, Poland, 29.11-02.12.2006.

Тя е била официален представител на държавата в „Meeting of policy makers and programme managers on: Strengthening cervical cancer prevention in Europe”. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen, Denmark, 29-31 May 2007 и в „The 3rd Cervical Cancer Summit Meeting”. European Parliament, Brussels, 20-21 01. 2009.

Диагностично-лечебна дейност:

Д-р Костова е изграден клиницист. От 1989 г. тя има специалност по акушерство и гинекология, от 1991 г. по социална медицина и от 1997 г. по онкология.

Има 9 курса за специализация в страната и 13 в чужбина.

Тя владее основните диагностични методи и оперативни техники по придобитите от нея специалности (в екип и самостоятелно), като в областта на диагностиката и лечението на предраковите изменения на маточната шийка е един от водещите специалисти в страната.

За периода 1996-2008 г. е член на работните групи на МЗ по създаване на стратегия за цервикален скрининг.

Отговорник е от Гинекологична клиника в комисията по ВБИ на болницата и секретар на Онкологичния комитет на клиниката.

През 2009 г. е изпълнявала длъжността началник на ДКБ на СБАЛО ЕАД, София.

В своята цялостна дейност Д-р Петя Костова се придържа и спазва етичните норми в научната, учебната и диагностично-лечебната дейност, залегнали в Етичния кодекс на СБАЛ по Онкология.

Целият си професионален път, включително научно-изследователската и преподавателска лекционна дейност, Д-р Костова посвещава на проблемите на онкологията – диагностиката и лечение на различни онкогинекологични заболявания, проблемите на превенцията и ранната диагностика на преканцерози и онкологични заболявания на женските гениталии. Д-р Петя Костова прави впечатление на делови, ерудиран, високо квалифициран специалист по онкология, прекрасен лектор, изследовател и колега.

Уважаемо жури, Д-р Петя Костова е изграден специалист по онкогинекология и организация на здравеопазването в областта на онкогинекологията у нас и в чужбина. Нейната научна продукция и лекционно-преподавателска дейност е с високо качество и надвишаваща по обем и значимост изискванията за академичната длъжност „Доцент”. Притежава научната и образователна степен „Доктор” в областта на онкологията и социалната медицина. Д-р Петя Костова притежава всички необходими качества, които ми дават основание да предложа на почитаемите членове на научното жури да гласуват положително да ѝ бъде присъдена академичната длъжност „Доцент”.

28.12.2011

С уважение:

Проф. Д-р Елена Пиперкова
Член на Научното жури-Рецензент